Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 12. novembra 2020*

„Predhodno odločanje – Direktiva 2009/138/ES – Člen 274 – Pravo, ki se uporablja za postopek prenehanja zavarovalnic – Odvzem dovoljenja zavarovalnici – Določitev začasnega likvidacijskega upravitelja – Pojem ‚sklep o začetku postopka prenehanja glede zavarovalnice‘ – Neobstoj sodne odločbe o začetku postopka prenehanja v matični državi članici – Prekinitev vseh pravnih postopkov proti zadevni zavarovalnici v drugih državah članicah, ki niso matična država članica te zavarovalnice“

V zadevi C-427/19,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Sofiyski rayonen sad (okrožno sodišče v Sofiji, Bolgarija) z odločbo z dne 27. maja 2019, ki je na Sodišče prispela 4. junija 2019, v postopku

Bulstrad Vienna Insurance Group AD

proti

Olympic Insurance Company Ltd,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi J.-C. Bonichot, predsednik senata, L. Bay Larsen, sodnik, C. Toader, sodnica, M. Safjan (poročevalec) in N. Jääskinen, sodnika,

generalni pravobranilec: G. Hogan,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za bolgarsko vlado T. Mitova in E. Petranova, agentki,

– za Evropsko komisijo H. Tserepa-Lacombe in Y. G. Marinova, agentki,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 16. julija 2020

izreka naslednjo

* Jezik postopka: bolgarščina.

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 274 Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (UL 2009, L 335, str. 1), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2013/58/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 (UL 2013, L 341, str. 1) (v nadaljevanju: Direktiva 2009/138).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med zavarovalnico Bulstrad Vienna Insurance Group AD (v nadaljevanju: Bulstrad) in zavarovalnico Olympic Insurance Company Ltd (v nadaljevanju: Olympic) zaradi plačila zavarovalnine.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 V uvodnih izjavah od 117 do 119, 123, 125, 126 in 130 Direktive 2009/138 je navedeno:

„(117) Ker nacionalna zakonodaja v zvezi z reorganizacijskimi ukrepi in postopki prenehanja ni usklajena, je primerno, da se v okviru notranjega trga zagotovi vzajemno priznavanje reorganizacijskih ukrepov in predpisov držav članic, ki urejajo prenehanje zavarovalnic, v zvezi z zavarovalnicami in potrebnim sodelovanjem, ob upoštevanju potrebe po enotnosti, univerzalnosti, usklajevanju in javnosti za takšne ukrepe ter enakovrednega obravnavanja in zaščite zavarovalnih upnikov.

(118) Treba bi bilo zagotoviti, da so reorganizacijski ukrepi, ki jih sprejme pristojni organ države članice za ohranitev ali obnovitev finančne trdnosti zavarovalnice in v največji možni meri preprečitev prenehanja zavarovalnice, popolnoma učinkoviti na celotnem območju [Evropske unije]. Vendar pa to ne bi smelo vplivati na učinke reorganizacijskih ukrepov in postopkov prenehanja v razmerju do tretjih držav.

(119) Razlikovati bi bilo treba med pristojnimi organi za namene reorganizacijskih ukrepov in postopkov prenehanja ter nadzornimi organi zavarovalnic.

[…]

(123) Samo pristojni organi matične države članice bi morali imeti pooblastilo, da sprejemajo sklepe o postopkih prenehanja zavarovalnic. Sklepi bi morali imeti učinke na celotnem območju [Unije] in bi jih morale priznavati vse države članice. Sklepe se objavi v skladu s postopki matične države in v *Uradnem listu Evropske unije*. Informacije bi morale biti na voljo tudi znanim upnikom, ki so rezidenti [Unije] ter bi morali imeti pravico vložiti zahtevke in predložiti pripombe.

[…]

(125) Vse pogoje za začetek, izvajanje in zaključek postopkov prenehanja bi morali urejati predpisi matične države članice.

(126) Da se zagotovi usklajeno delovanje med državami članicami, bi morali biti nadzorni organi matične države članice in organi vseh drugih držav članic nujno obveščeni o začetku postopka prenehanja.

[…]

(130) Da se zaščitijo upravičena pričakovanja in varnost določenih transakcij v državah članicah, ki niso matična država članica, je treba določiti predpise, ki se uporabljajo za učinke reorganizacijskih ukrepov in postopkov prenehanja na pravdne postopke, ki so v teku, in na posamezne izvršilne ukrepe, ki izhajajo iz teh pravdnih postopkov.“

4 Člen 13 te direktive, naslovljen „Opredelitve pojmov“, določa:

„Za namene te direktive se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[…]

(8) ‚matična država članica‘ pomeni eno od naslednjega:
(a) za neživljenjsko zavarovanje državo članico, v kateri je sedež zavarovalnice, ki krije nevarnost;
(b) za življenjsko zavarovanje državo članico, v kateri je glavni sedež zavarovalnice, ki krije obveznost; ali
(c) za pozavarovanje državo članico, v kateri je sedež pozavarovalnice;

[…]“

5 Člen 144 navedene direktive, naslovljen „Odvzem dovoljenja“, v odstavku 1 določa:

„1. Nadzorni organ domače države članice, lahko odvzame dovoljenje, ki ga je izdal zavarovalnici ali pozavarovalnici[,] v naslednjih primerih:

(a) zadevno podjetje ne uporabi dovoljenja v roku 12 mesecev, se mu izrecno odreče ali preneha opravljati dejavnost za več kakor šest mesecev, razen če je zadevna država članica določila, da dovoljenje v takšnih primerih preneha veljati;

(b) zadevno podjetje ne izpolnjuje več pogojev za pridobitev dovoljenja;

(c) zadevno podjetje resno ne izpolnjuje svojih obveznosti iz predpisov, ki veljajo zanj.

Nadzorni organ matične države članice odvzame dovoljenje, ki ga je izdal zavarovalnici ali pozavarovalnici, če podjetje nima zahtevanega minimalnega kapitala in nadzorni organ meni, da je predloženi finančni načrt očitno neustrezen ali zadevno podjetje ne izpolnjuje odobrenega načrta v treh mesecih od ugotovitve neskladnosti z zahtevanim minimalnim kapitalom.

2. V primeru odvzema ali zapadlosti dovoljenja nadzorni organ matične države članice o tem obvesti nadzorne organe drugih držav članic, ti organi pa sprejmejo ustrezne ukrepe, da zavarovalnici ali pozavarovalnici preprečijo začetek novih poslov na njihovem ozemlju.

Nadzorni organ matične države članice skupaj s temi organi sprejme ustrezne ukrepe, da zaščiti interese zavarovancev in omeji zlasti prosto razpolaganje s sredstvi zavarovalnice v skladu s členom 140.

3. Vsaka odločba o odvzemu dovoljenja mora vsebovati podrobne razloge, zadevne zavarovalnice ali pozavarovalnice pa morajo biti o tem obveščene.“

6 Člen 268, naslovljen „Opredelitve pojmov“, iz naslova IV te direktive, „Reorganizacija in prenehanje zavarovalnic“, določa:

„1. V tem naslovu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(a) ‚pristojni organ‘ pomeni upravni ali sodni organ države članice, pristojen za postopke prenehanja in reorganizacijske ukrepe;

[…]

(d) ‚postopek prenehanja‘ pomeni kolektivni postopek, ki vključuje vnovčenje sredstev zavarovalnice in ustrezno porazdelitev donosa [iztržka] med upnike, delničarje ali člane, ki mora vključevati dejavnosti pristojnih organov, tudi če se kolektivni postopki zaključijo s poravnavo ali drugim podobnim ukrepom, ne glede na to ali ti postopki temeljijo na insolventnosti, ali so prostovoljni ali obvezni;

[…]“

7 Člen 273 Direktive 2009/138, naslovljen „Začetek postopka prenehanja – obveščanje nadzornih organov“, določa:

„1. Samo pristojni organi matične države članice so upravičeni do sprejemanja odločitev o začetku postopka prenehanja glede zavarovalnice, vključno z njenimi podružnicami v drugih državah članicah. Sklep je lahko sprejet v odsotnosti ali po sprejetju reorganizacijskih ukrepov.

2. Sklep glede začetka postopka prenehanja zavarovalnice, vključno z njenimi podružnicami v drugih državah članicah, sprejet v skladu z zakonodajo matične države članice, se prizna brez nadaljnjih postopkov na celotnem ozemlju [Unije] in začne veljati takoj, ko začne veljati v državi članici, ki je začela postopek.

3. Pristojni organi matične države članice o sklepu o začetku postopka prenehanja nujno informirajo nadzorne organe te države članice, če je možno preden se postopek začne, če ne pa takoj po začetku postopka.

Nadzorni organi matične države članice nujno informirajo nadzorne organe vseh drugih držav članic o svojem sklepu, da začnejo postopek prenehanja, vključno z možnimi praktičnimi učinki takega postopka.“

8 Člen 274 te direktive, naslovljen „Pravo, ki se uporablja“, določa:

„1. Sklep o začetku postopka prenehanja glede zavarovalnice, postopke prenehanja in njihove učinke urejajo zakoni, ki se uporabljajo v matični državi članici, če ni drugače določeno v členih 285 do 292.

2. Predpisi matične države članice določajo vsaj:

(a) sredstva, ki so del premoženja[,] in obravnavanje sredstev, ki jih zavarovalnica pridobi ali so nanjo prenesen[a] po začetku postopka prenehanja;

(b) pooblastila zavarovalnice in likvidacijskega upravitelja;

(c) pogoje, pod katerimi se lahko doseže pobotanje;

(d) učinke postopka prenehanja na veljavne pogodbe, v katerih je zavarovalnica stranka;

(e) učinke postopka prenehanja na sodne postopke, ki so jih začeli posamezniki upniki, razen pravdnih postopkov, ki so v teku, iz člena 292;

(f) zahtevke, ki se vložijo proti premoženju zavarovalnice[,] in obravnavanje zahtevkov, do katerih pride po začetku postopka prenehanja;

(g) predpise, ki urejajo vlaganje, preverjanje in sprejem zahtevkov;

(h) predpise, ki urejajo razdelitev donosa [iztržka] od unovčenih sredstev, razvrščanje zahtevkov in pravice upnikov, ki so dobili delno nadomestilo po začetku postopka prenehanja na podlagi stvarne pravice ali preko pobotanja;

(i) pogoje za zaključek postopka prenehanja in učinke zaključka, zlasti s poravnavo;

(j) pravice upnikov po zaključku postopka prenehanja;

(k) stranko, ki nosi stroške in izdatke, ki nastanejo v postopku prenehanja; in

(l) predpise, ki se nanašajo na neveljavnost, izpodbojnost in neizvršljivost pravnih predpisov, ki so škodljivi za vse upnike.“

9 Člen 292 navedene direktive določa:

„Vplive reorganizacijskih ukrepov ali postopkov prenehanja na pravdni postopek v teku glede sredstva ali pravice, ki je bila zavarovalnici odvzeta, urejajo samo predpisi države članice, v kateri je pravdni postopek v teku.“

Bolgarsko pravo

10 Kodeks za zastrahovaneto (zakonik o zavarovanjih, v nadaljevanju: KZ) v členu 624 določa:

„1. Sklep o začetku postopka prenehanja ali postopka zaradi insolventnosti zavarovalnice, ki je pridobila dovoljenje v drugi državi članici, v Bolgariji učinkuje od datuma, ko začne učinkovati v drugi državi članici.

2. Če pristojni organ druge države članice obvesti [komisijo za finančni nadzor] o začetku postopka prenehanja ali postopka zaradi insolventnosti, ta sprejme ukrepe za obveščanje javnosti.

3. Obvestilo v smislu odstavka 2 vključuje podatke o upravi ali sodišču, pristojnem za prenehanje ali insolventnost v drugi državi članici, o zakonodaji, ki se uporablja, in o imenovanem likvidacijskem upravitelju ali pooblaščencu.“

11 Člen 630 KZ določa:

„1. Za postopek prenehanja ali postopek zaradi insolventnosti zavarovatelja se uporablja bolgarsko pravo, razen če je v tem oddelku določeno drugače.

2. Za pogodbe o zaposlitvi in delovna razmerja se uporabljajo določbe zakonodaje države članice, ki se uporabljajo za te pogodbe in ta delovna razmerja.

3. Za pogodbe o podelitvi pravice do uporabe ali prenosu lastninske pravice na nepremičnini, ki je na ozemlju države članice, se uporablja zakonodaja te države članice.

4. Za pravice zavarovatelja na nepremičnini, plovilu ali zrakoplovu, ki so vpisani v javni register v državi članici, se uporablja zakonodaja te države članice.“

12 Člen 43 Kodeks na mezhdunarodnoto chastno pravo (zakonik o mednarodnem zasebnem pravu) določa:

„1. Sodišče ali drug organ, pristojen za uporabo prava, po uradni dolžnosti ugotovi vsebino tujega prava. Uporabi lahko sredstva iz mednarodnih pogodb, zahteva informacije od ministrstva za pravosodje ali drugega organa in pridobi mnenja od strokovnjakov in specializiranih organov.

2. Stranke lahko predložijo dokumente, ki izkazujejo vsebino določb tujega prava, na katerih temeljijo njihovi zahtevki ali ugovori, ali kako drugače sodelujejo s sodiščem ali drugim organom, ki uporabi pravo.

3. Ko je bilo izbrano pravo, ki se uporablja, lahko sodišče ali drug organ, ki uporabi pravo, od strank zahteva, naj prispevajo k ugotovitvi vsebine tega prava.“

Ciprsko pravo

13 Člen 220 O peri Etairion Nomos (zakon o družbah) določa, da če je bila izdana odločba o uvedbi postopka prenehanja ali postopka zaradi insolventnosti oziroma je bil imenovan začasni likvidacijski upravitelj, ni mogoče vložiti predloga oziroma začeti ali nadaljevati postopka, razen če pristojno sodišče to dovoli, pri čemer se v takem primeru uporabijo pogoji, ki jih je določilo to sodišče.

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

14 Družba Bulstrad, zavarovalnica, registrirana v Bolgariji, Sofiyski rayonen sad (okrožno sodišče v Sofiji, Bolgarija) predlaga, naj se družbi Olympic, zavarovalnici, registrirani na Cipru, naloži plačilo zneska 7603,63 bolgarskih levov (BGN) (približno 3887 EUR), skupaj s stroški prenehanja v znesku 25,00 BGN (približno 13 EUR), iz naslova zavarovalnine, ki jo je plačala v skladu s „kasko“ zavarovalno polico, ki jo je pri prvonavedeni družbi sklenila oseba CD, voznik vozila, poškodovanega v prometni nesreči. Družba Bulstrad trdi, da je oseba AB 5. januarja 2018 v mestu Bansko (Bolgarija) s tem, da je nenadno odprla sprednja leva vrata svojega osebnega vozila, ustavljenega na cesti, krivdno poškodovala vozilo osebe CD, ki se je premikalo po cesti in je peljalo blizu nje.

15 Po navedbah družbe Bulstrad je bila na dan nastanka škodnega dogodka odgovornost osebe AB krita z zavarovalno polico za „civilno odgovornost“, sklenjeno pri družbi Olympic.

16 Ker je družba Bulstrad menila, da je po izplačilu zavarovalnine osebi CD vstopila v pravice svojega zavarovanca do osebe AB in njene zavarovalnice, je proti družbi Olympic vložila regresni zahtevek, ki ga je zadnjenavedena prejela 6. julija 2018, vendar družbi Bulstrad tako zahtevani zneski niso bili povrnjeni.

17 Družba Olympic namreč izpodbija zahtevo, ki jo je podala družba Bulstrad, tako po obliki kot po temelju.

18 Predložitveno sodišče je bilo med postopkom obveščeno, da so pristojni ciprski organi družbi Olympic zaradi nespoštovanja bonitetnih zahtev odvzeli dovoljenje in da je bil zanjo imenovan začasni likvidacijski upravitelj, ki prevzame in nadzira vse premoženjske in zakonske pravice, do katerih je ta zavarovalnica upravičena ali za katere se zdi, da je do njih upravičena.

19 Navedeno sodišče je menilo, da so ta ravnanja ciprskih organov pomenila „sklep o začetku postopka prenehanja zavarovalnice“ v smislu člena 624 KZ in je s sklepom z dne 26. septembra 2018 postopek v glavni stvari prekinilo. V skladu z določbami KZ, s katerim je bila v bolgarsko pravo prenesena Direktiva 2009/138, naj bi namreč sklep o začetku postopka prenehanja glede zavarovalnice, postopke prenehanja in njihove učinke urejalo pravo, ki se uporablja v matični državi članici zavarovalnice, ki krije tveganje, v obravnavanem primeru ciprsko pravo. Zadnjenavedeno pravo naj bi določalo prekinitev postopkov proti vsem zavarovalnicam, za katere so pristojni ciprski organi imenovali začasnega likvidacijskega upravitelja.

20 Družba Bulstrad pa predlaga nadaljevanje postopka v glavni stvari, ker naj bi bil glede na razlago upoštevnih določb, ki jo je podalo Varhoven kasatsionen sad (vrhovno kasacijsko sodišče, Bolgarija), ta postopek neupravičeno prekinjen. V skladu s to razlago naj matična država članica zgoraj navedenih ravnanj ciprskih organov ne bi mogla šteti za „sklep o začetku postopka prenehanja glede zavarovalnice“ v smislu zakonodaje, sprejete za prenos člena 274 Direktive 2009/138 v bolgarsko pravo. Zaradi neobstoja takega sklepa naj bi torej predložitveno sodišče napačno sklepalo, da se uporabi ciprsko, in ne bolgarsko pravo, ki naj ne bi določalo podobnih določb, ki bi zahtevale prekinitev postopka.

21 Predložitveno sodišče je v odgovor na predlog za nadaljevanje postopka od bolgarske komisije za finančni nadzor zahtevalo, naj navede, ali ima informacije v zvezi z začetkom postopka prenehanja ali postopka zaradi insolventnosti družbe Olympic pred pristojnim ciprskim sodiščem, in – če bi bil ta postopek začet – naj pojasni, v kateri fazi je ta postopek in ali je bil imenovan likvidacijski upravitelj ali pooblaščenec. Ta komisija za finančni nadzor je z dopisom z dne 19. marca 2019 odgovorila, da do tedaj ni prejela nobene informacije o začetku postopka prenehanja družbe Olympic s strani pristojnega ciprskega organa.

22 Predložitveno sodišče meni, da je treba člen 630 KZ razlagati ob upoštevanju člena 274 Direktive 2009/138 ter uvodnih izjav od 117 do 121 in 125 te direktive. Iz tega naj bi bilo razvidno, da mora posledice začetka postopka zaradi insolventnosti urejati ciprsko pravo.

23 Navedeno sodišče je pri izvajanju svojih pristojnosti na podlagi člena 43 zakonika o mednarodnem zasebnem pravu po uradni dolžnosti določilo, da se uporablja ciprsko pravo, in sklenilo, da je za potek drugih postopkov potrebno dovoljenje sodišča, pristojnega za področje insolventnosti.

24 Navedeno sodišče zato meni, da mora postopek v glavni stvari prekiniti in družbo Bulstrad pozvati, naj svoje terjatve prijavi v skladu s pravili, ki jih določa ciprsko pravo, ob pojasnilu, da bi njihovo morebitno sprejetje povzročilo konec tega postopka. Ta postopek bi se lahko nadaljeval le, če bi sodišče, pristojno za področje insolventnosti, izdalo tako dovoljenje ali če bi bili predloženi dokazi, da terjatve niso bile sprejete v skladu s pravili, določenimi v ciprskem pravu.

25 V teh okoliščinah je Sofiyski Rayonen sad (okrožno sodišče v Sofiji) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba pri razlagi člena 630 KZ ob upoštevanju člena 274 [Direktive 2009/138] izhajati iz tega, da sklep organa države članice o odvzemu dovoljenja zavarovalnici in o imenovanju začasnega likvidacijskega upravitelja za to zavarovalnico, ne da bi se začel sodni postopek prenehanja, pomeni ‚sklep o začetku postopka prenehanja‘?

2. Ali morajo sodišča drugih držav članic, če zakonodaja države članice, v kateri ima zavarovalnica, ki ji je bilo odvzeto dovoljenje in za katero je bil imenovan začasni likvidacijski upravitelj, sedež, določa, da je treba v primeru imenovanja začasnega likvidacijskega upravitelja prekiniti vse sodne postopke proti tej družbi, v skladu s členom 274 [Direktive 2009/138] uporabiti to zakonodajo tudi, če to ni izrecno določeno v njihovi nacionalni zakonodaji?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

26 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 274 Direktive 2009/138 razlagati tako, da sklep o odvzemu dovoljenja zavarovalnici in o imenovanju začasnega likvidacijskega upravitelja zanjo, ki ga je sprejel organ v matični državi članici te zavarovalnice, ne da bi bil formalno izdan sodni sklep o začetku postopka prenehanja, pomeni „sklep o začetku postopka prenehanja glede zavarovalnice“ v smislu tega člena.

27 Na podlagi odgovora na to vprašanje bo mogoče ugotoviti, ali za sklep iz postopka v glavni stvari velja vzajemno priznavanje iz člena 273(2) Direktive 2009/138.

28 Za odgovor na prvo vprašanje je treba poudariti, da čeprav na podlagi člena 274 te direktive sklep o začetku postopka prenehanja glede zavarovalnice, postopke prenehanja in njihove učinke urejajo zakoni, ki se uporabljajo v matični državi članici te zavarovalnice, pa je treba vprašanje, kaj je tak sklep in tak postopek, rešiti v skladu s členom 268 navedene direktive, ki opredeljuje več pojmov za namene naslova IV te direktive.

29 V zvezi s tem člen 268(1)(d) Direktive 2009/138 določa, da pojem „postopek prenehanja“ pomeni kolektivni postopek, ki vključuje unovčenje sredstev zavarovalnice in ustrezno porazdelitev iztržka med upnike, delničarje ali člane, ter ki mora vključevati dejavnosti pristojnih organov, in sicer – v skladu s členom 268(1)(a) navedene direktive – upravnih ali sodnih organov države članice, pristojnih za postopke prenehanja in reorganizacijske ukrepe.

30 Iz tega sledi, da mora zadevni postopek, da bi se dani sklep štel za „sklep o začetku postopka prenehanja glede zavarovalnice“ v smislu člena 274 Direktive 2009/138, izpolnjevati dva pogoja.

31 Prvič, namen tega postopka mora biti unovčenje sredstev zavarovalnice in ustrezna porazdelitev iztržka med upnike, delničarje ali člane te zavarovalnice ter, drugič, ta postopek mora nujno vključevati dejavnosti upravnih ali sodnih organov držav članic, pristojnih za reorganizacijske ukrepe in postopke prenehanja.

32 Ker sta ta pogoja kumulativna, dejstvo, da začasni likvidacijski upravitelj ni pooblaščen za unovčenje sredstev zadevne zavarovalnice ali za poplačilo njenih upnikov z dividendami, izključuje, da bi sklep o imenovanju takega likvidacijskega upravitelja lahko pomenil začetek ali obstoj postopka prenehanja v smislu člena 268(1)(d) te direktive.

33 V obravnavanem primeru mora zato predložitveno sodišče preveriti, ali ima imenovani začasni likvidacijski upravitelj glede na ciprsko pravo taka pooblastila ali ne.

34 V zvezi s tem je treba pojasniti, da čeprav – kot je generalni pravobranilec v bistvu navedel v točki 50 sklepnih predlogov – razlikovanje, ki ga Direktiva 2009/138 vzpostavlja med sklepom o odvzemu dovoljenja zadevni zavarovalnici in sklepom o začetku postopka prenehanja glede te zavarovalnice, kaže na to, da drugega sklepa ni mogoče zamenjevati s prvim, pa bi se sklep o odvzemu dovoljenja lahko štel za enakovreden sklepu o začetku postopka prenehanja, če bi bila oba pogoja iz točke 31 te sodbe izpolnjena.

35 Vendar bi bil prvi od teh pogojev izpolnjen le, če v skladu s pravom matične države članice zadevne zavarovalnice odvzem dovoljenja tej zavarovalnici samodejno povzroči začetek postopka prenehanja, ki omogoča unovčenje sredstev navedene zavarovalnice ali poplačilo njenih upnikov z dividendami, ne da bi moral drug organ v ta namen sprejeti uradni sklep.

36 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je treba na prvo postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 274 Direktive 2009/138 razlagati tako, da lahko sklep pristojnega organa o odvzemu dovoljenja zadevni zavarovalnici in o imenovanju začasnega likvidacijskega upravitelja pomeni „sklep o začetku postopka prenehanja glede zavarovalnice“ v smislu tega člena, le če pravo matične države članice te zavarovalnice določa bodisi to, da je ta začasni likvidacijski upravitelj pooblaščen, da unovči sredstva navedene zavarovalnice in iztržek ustrezno porazdeli med njene upnike, bodisi to, da odvzem dovoljenja isti zavarovalnici samodejno povzroči začetek postopka prenehanja, ne da bi moral drug organ v ta namen sprejeti uradni sklep.

Drugo vprašanje

37 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 274 Direktive 2009/138 razlagati tako, da morajo sodišča drugih držav članic uporabiti pravo matične države članice zavarovalnice, ki določa, da se v primeru odvzema dovoljenja tej zavarovalnici in imenovanja začasnega likvidacijskega upravitelja zanjo prekinejo vsi postopki proti tej zavarovalnici, čeprav zakonodaja teh držav članic ne določa takšnega pravila.

38 Iz odgovora na prvo vprašanje izhaja, da je treba sklep o odvzemu dovoljenja in o imenovanju začasnega likvidacijskega upravitelja v skladu s členom 273(2) Direktive 2009/138 v celotni Evropski uniji brez nadaljnjih postopkov priznati le takrat, kadar je mogoče ta sklep, ki ga sprejme matična država članica zavarovalnice, opredeliti kot „sklep o začetku postopka prenehanja zavarovalnice“ v smislu naslova IV te direktive.

39 V skladu s členom 274(2)(e) Direktive 2009/138 to vzajemno priznavanje zajema učinke začetka postopka prenehanja na sodne postopke, ki so jih začeli posamezniki upniki, razen pravdnih postopkov, ki so v teku, iz člena 292 te direktive, ki jih še naprej ureja izključno pravo države članice, v kateri poteka postopek.

40 Iz tega sledi, da kadar je treba sklep, ki ga sprejme matična država članica, opredeliti kot „sklep o začetku postopka prenehanja glede zavarovalnice“ v smislu naslova IV Direktive 2009/138 in kadar zakonodaja te države članice določa, da ta sklep pomeni prekinitev vseh sodnih postopkov, začetih proti zadevni zavarovalnici, je treba sodne postopke, ki potekajo v drugih državah članicah, iz tega razloga prav tako prekiniti, razen tistih, ki spadajo na področje uporabe izjeme, navedene v prejšnji točki.

41 Nasprotno pa člen 273(2) Direktive 2009/138 nikakor ne zahteva, da se učinki sklepa o odvzemu dovoljenja ali imenovanju začasnega likvidacijskega upravitelja, kakršen je ta iz postopka v glavni stvari, vzajemno priznajo, če ta sklep nima narave sklepa o začetku postopka prenehanja. Iz tega sledi, da odgovor na vprašanje, ali v tem primeru predložitveno sodišče mora ali sme kljub temu prekiniti postopek, ki je v teku, v skladu s tem, kar določa pravo matične države članice, ne da bi to določalo nacionalno pravo tega sodišča, ne spada na področje uporabe te določbe niti člena 274 te direktive.

42 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 274 Direktive 2009/138 razlagati tako, da če pogoji, ki se zahtevajo za to, da sklep o odvzemu dovoljenja zavarovalnici in o imenovanju začasnega likvidacijskega upravitelja zanjo pomeni „sklep o začetku postopka prenehanja glede zavarovalnice“ v smislu tega člena, niso izpolnjeni, navedeni člen ne vsebuje obveznosti, da sodišča drugih držav članic uporabijo pravo matične države članice zadevne zavarovalnice, ki določa prekinitev vseh sodnih postopkov, začetih proti taki zavarovalnici.

Stroški

43 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. **Člen 274 Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2013/58/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013, je treba razlagati tako, da lahko sklep pristojnega organa o odvzemu dovoljenja zadevni zavarovalnici in o imenovanju začasnega likvidacijskega upravitelja pomeni „sklep o začetku postopka prenehanja glede zavarovalnice“ v smislu tega člena, le če pravo matične države članice te zavarovalnice določa bodisi to, da je ta začasni likvidacijski upravitelj pooblaščen, da unovči sredstva navedene zavarovalnice in iztržek ustrezno porazdeli med njene upnike, bodisi to, da odvzem dovoljenja isti zavarovalnici samodejno povzroči začetek postopka prenehanja, ne da bi moral drug organ v ta namen sprejeti uradni sklep.**

2. **Člen 274 Direktive 2009/138, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2013/58, je treba razlagati tako, da če pogoji, ki se zahtevajo za to, da sklep o odvzemu dovoljenja zavarovalnici in o imenovanju začasnega likvidacijskega upravitelja zanjo pomeni „sklep o začetku postopka prenehanja glede zavarovalnice“ v smislu tega člena, niso izpolnjeni, navedeni člen ne vsebuje obveznosti, da sodišča drugih držav članic uporabijo pravo matične države članice zadevne zavarovalnice, ki določa prekinitev vseh sodnih postopkov, začetih proti taki zavarovalnici.**

Podpisi